

XII. O‘RTACHA OYLIK ISH HAQI

**Qoraqalpog‘iston Respublikasi bo‘yicha
o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi**
(2024-yilning yanvar-mart oylari holatiga)

O‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi. 2024-yilning yanvar-mart oylarida Qoraqalpog‘iston Respublikasida o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 4 065,4 ming. so‘mni tashkil etdi.

Bunda ish haqiga ustama, mukofot, rag‘batlantirish xususiyatiga ega to‘lovlar, kompensatsiya va ishlanmagan vaqt uchun haq kabi to‘lovlar kiritilgan, shuningdek uning tarkibida jismoniy shaxslarning daromad solig‘i, ijtimoiy sug‘urta va kasaba uyushmasiga to‘lovlar ham mavjud.

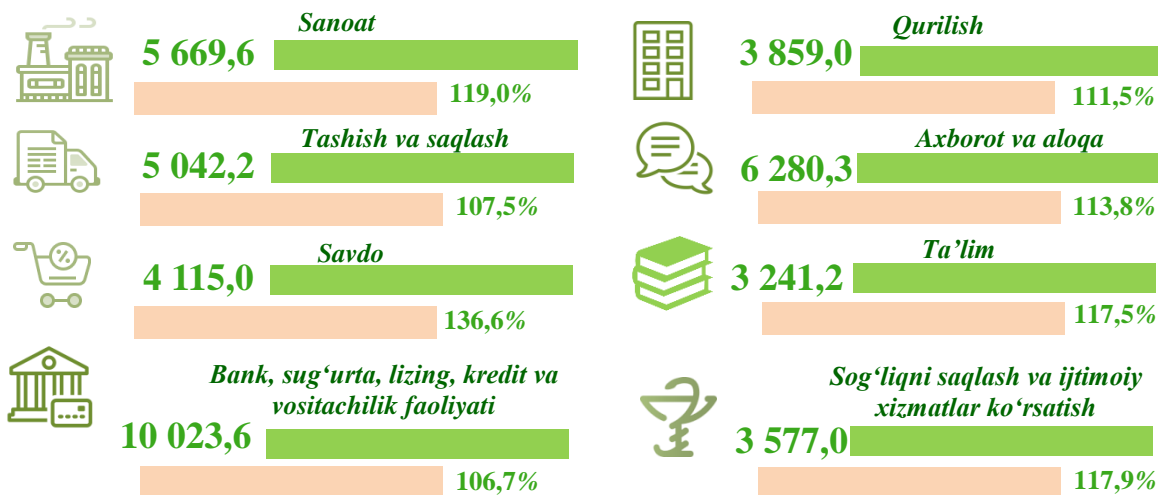
2024-yilning yanvar-mart oylarida Qoraqalpog‘iston Respublikasida o‘rtacha oylik ish haqining eng yuqori miqdori Nukus shahrida 5 332,9 ming.so‘m (Respublikadagi o‘rtacha oylik ish haqiga nisbatan 131,2 foiz), Qo‘ng‘irot tumanida 4 559,9 ming.so‘m (112,2 foiz) va Taxiatoş tumanida 4 223,9 ming. so‘m (103,9 foiz) ni tashkil etgan.

**Yuridik shaxslarda xodimlar soni va mehnatga haq to‘lash tarzida
hisoblangan daromad**

(2024-yilning yanvar-mart oylarida qishloq xo‘jaligi korxonalarida hamda kichik tadbirkorlik subyektlaridan tashqari)

	Xodimlar soni, kishi	Mehnatga haq to‘lash tarzida hisoblangan daromad mlrd.so‘m	O‘rtacha oylik ish haqi, ming so‘m
Respublika bo‘yicha jami	160 794	1 920,2	4 065,4
<i>shu jumladan:</i>			
Sanoat	11 872	201,9	5669,6
Qurilish	3 311	38,3	3859,0
Savdo	674	8,3	4115,0
Tashish va saqlash	8 989	136,0	5042,2
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	71	0,8	3669,6
Axborot va aloqa	1 105	20,8	6280,3
Bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik	3 329	100,1	10023,6
Ta‘lim	78 653	764,8	3241,2
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	26 382	283,1	3577,0
San‘at, ko‘ngil ochish va dam olish	2 820	26,5	3126,7
Boshqa faoliyat turlari	23 588	339,6	4799,1

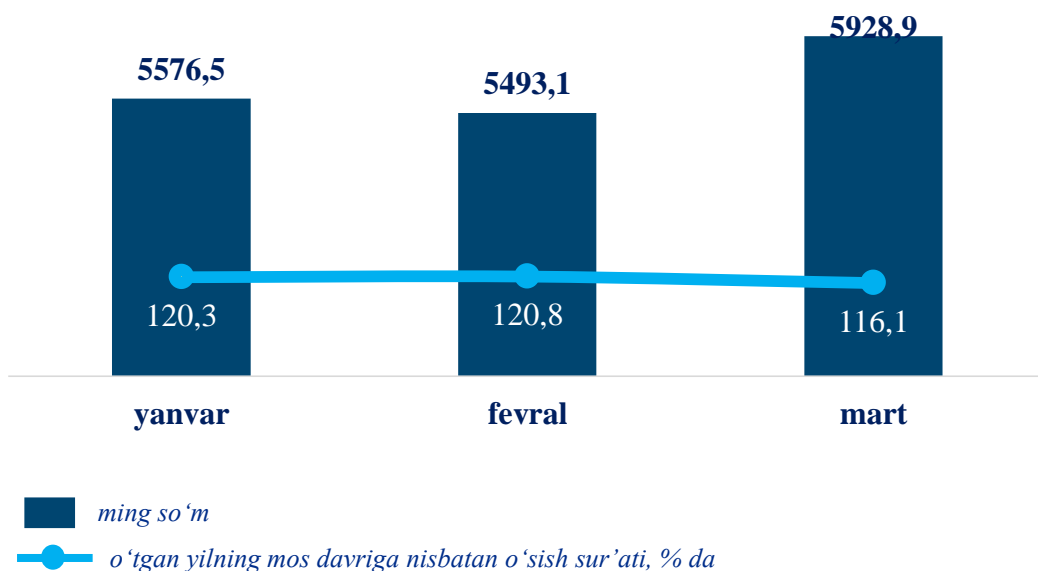
Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida o‘rtacha oylik ish haqi, ming so‘m

2024-yil yanvar-mart oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqining eng baland ko‘rsatkichi – bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik faoliyati sohasiga to‘g‘ri kelib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘rnatilgan sur‘ati 106,7 % ni tashkil etdi.

Shuningdek, savdo sohasida 136,6 %, sanoat sohasi 119,0 %, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish 117,9 %, ta‘lim sohasida 117,5 %, axborot va aloqa sohasi 113,8 %, qurilish sohasida 111,5 % hamda tashish va saqlash sohasida 107,5 % ga o‘rnatilganligini ko‘rishimiz mumkin.

Sanoat sohasida o‘rtacha oylik ish haqi

Sanoatning asosiy tarmoqlari bo‘yicha
o‘rtacha oylik ish haqi, ming so‘m

26 230,6

*Tog‘-kon sanoati va
ochiq konlarni ishlash*

6 075,7

Ishlab chiqarish sanoati

2 628,3

*Suv bilan ta‘minlash,
kanalizatsiya tizimi,
chiqindilarni yig‘ish va
utilizatsiya qilish*

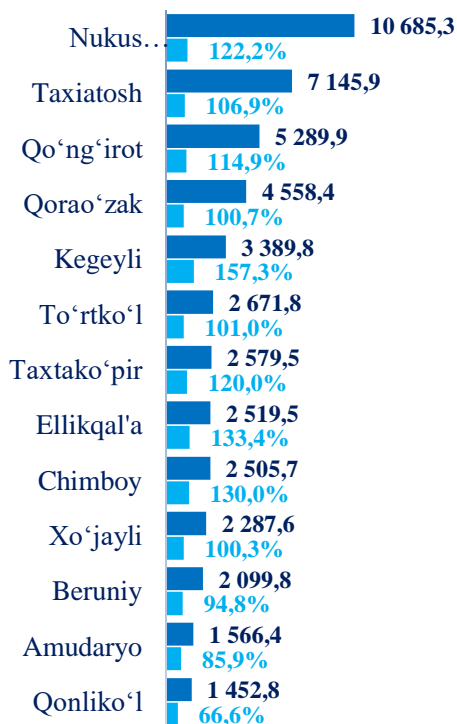

7 544,5

*Elektr, gaz, bug‘
bilan ta‘minlash va
havoni konditsiyalash*

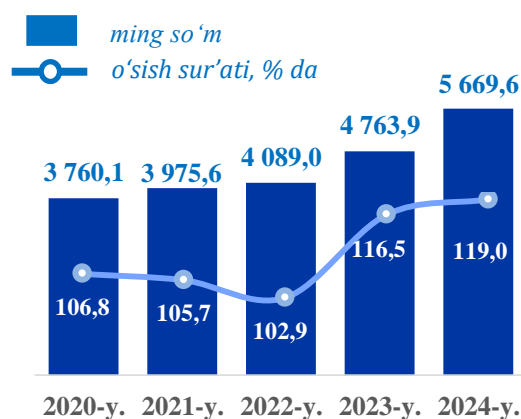
Sanoatning asosiy tarmoqlari bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqining eng yuqori ko‘rsatkichi tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash tarmog‘i (26 230,6 ming so‘m), elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash (7 544,5 ming so‘m) hamda ishlab chiqarish sanoati (6 075,7 ming so‘m)da kuzatildi.

Hududlar kesimida

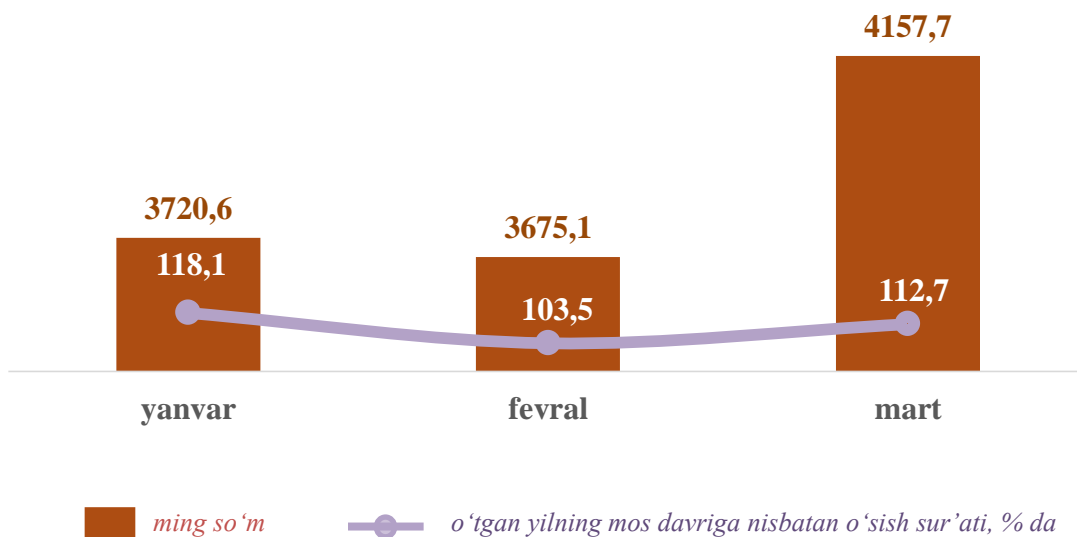
● ming so‘m
● o‘sish sur‘ati

O‘rtacha oylik ish haqining yillar kesimidagi dinamikasi, ming so‘m

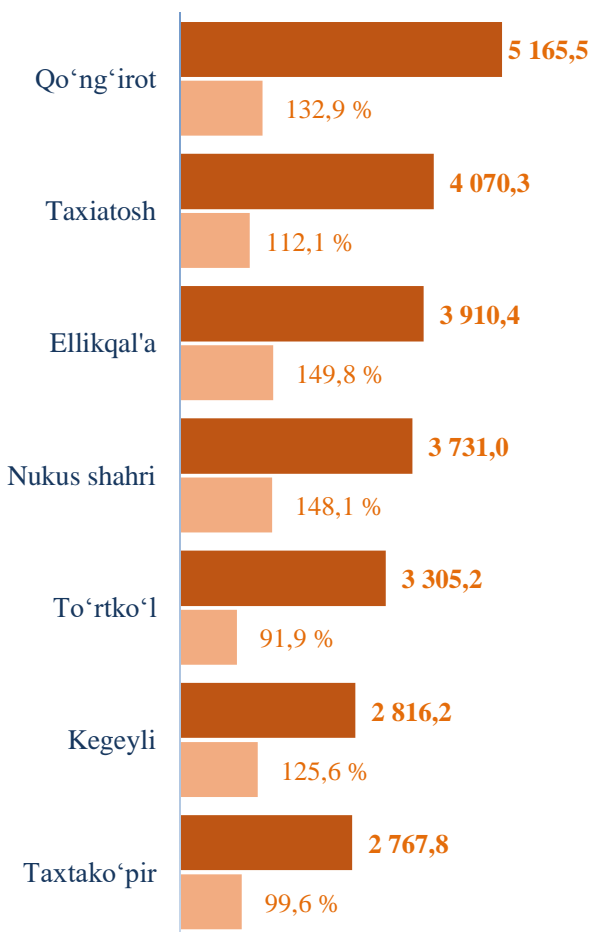

Sanoat iqtisodiy faoliyat turi bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqining eng yuqori ko‘rsatkichi Nukus shahri (10 685,3 ming so‘m), Taxiatosh tumani (7 145,9 ming so‘m) hamda Qo‘ng‘irot tumanlarida (5 289,9 ming so‘m) kuzatildi.

Qurilish sohasida o‘rtacha oylik ish haqi

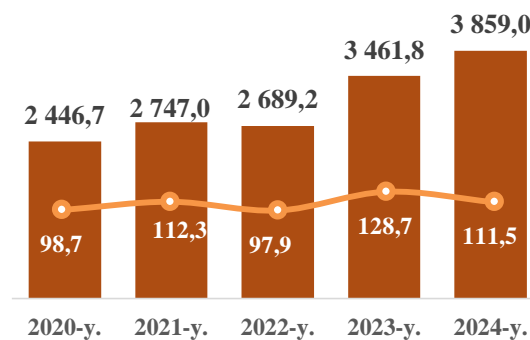

Hududlar kesimida

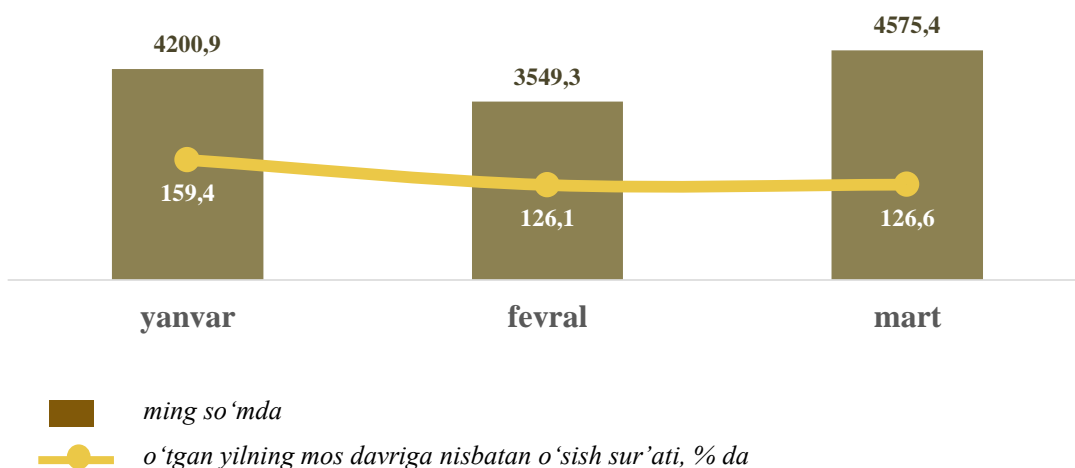
Qurilish faoliyat turi bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqining eng yuqori ko‘rsatkichi Qo‘ng‘irot tumani (5 165,5 ming so‘m), Taxiatoş tumani (4 070,3 ming so‘m) hamda Ellikqal‘a tumanida (3 910,4 ming so‘m)da qayd etildi.

O‘rtacha oylik ish haqining yillar kesimidagi dinamikasi, ming so‘m

ming so‘m o‘shish sur‘ati, % da

Savdo sohasida o‘rtacha oylik ish haqi

Savdo sohasining asosiy tarmoqlari bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqi, ming so‘m

4 526,1

*Avtomobil va
mototsikllarning
savdosidan tashqari
ulgurji savdo*

7 085,6

*Avtomobil va
mototsikllarning
ulgurji va
chakana savdosi va ularni
ta‘mirlash*

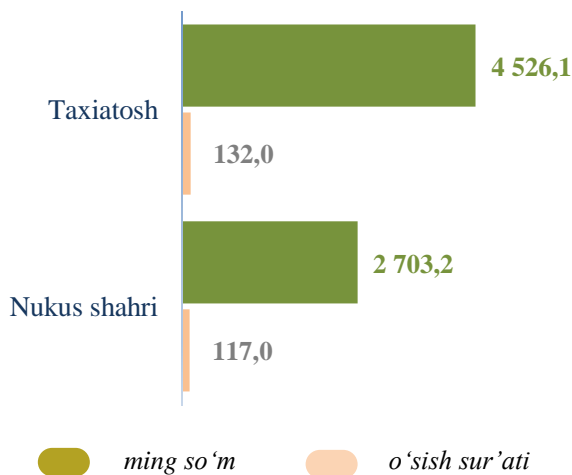

1 534,6

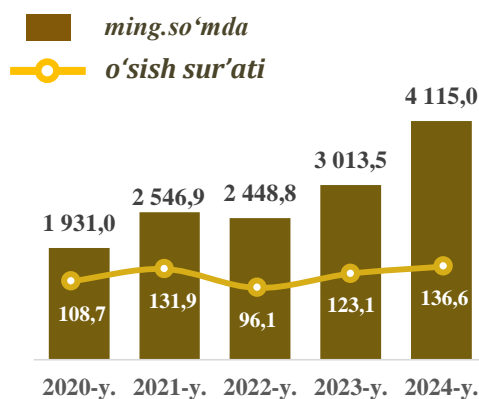
*Avtomobil va
mototsikllarning
savdosidan tashqari
chakana savdo*

Savdo sohasining asosiy tarmoqlari bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqining eng yuqori ko‘rsatkichi avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta‘mirlash (7 085,6 ming. so‘m)da, eng past ko‘rsatkich esa avtomobil va mototsikllarning savdosidan tashqari chakana savdo (1 534,6 ming. so‘m)da kuzatildi.

Hududlar kesimida

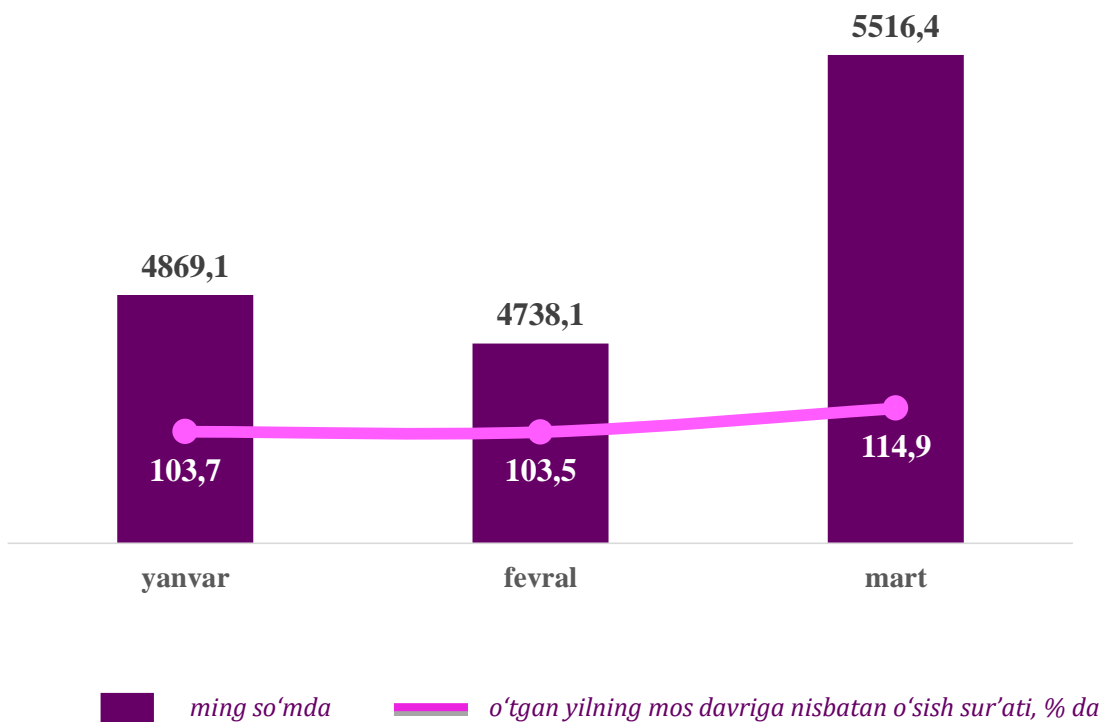

O‘rtacha oylik ish haqining yillar kesimidagi dinamikasi, ming so‘m

Savdo sohasi bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqining eng yuqori ko‘rsatkichi Taxiatosh tumanida (4 526,1 ming so‘m) qayd etilgan bo‘lsa, eng past ko‘rsatkich Nukus shahrida (2 703,2 ming so‘m) kuzatildi.

Tashish va saqlash sohasida o‘rtacha oylik ish haqi

Tashish va saqlash iqtisodiy faoliyat turining asosiy tarmoqlari bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqi

5 182,1 ming. so‘m

Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati

5 205,0 ming. so‘m

Quruqlikdagi va quvur transporti

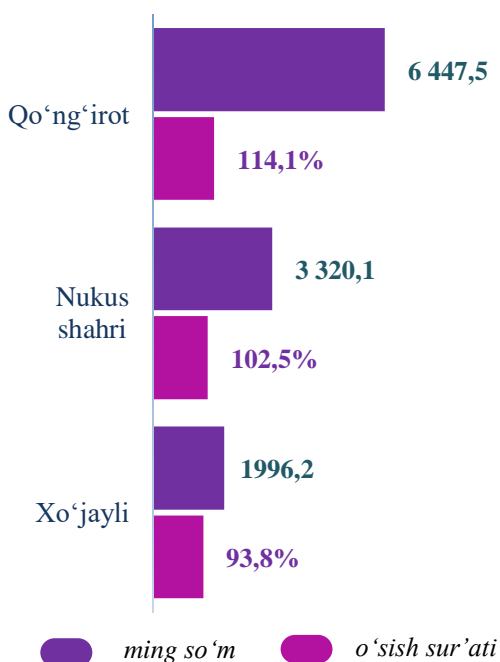
2 222,8 ming. so‘m

Pochta va kuryerlik faoliyati

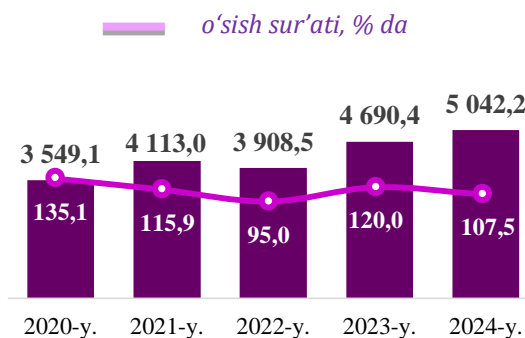

Tashish va saqlash iqtisodiy faoliyat turining asosiy tarmoqlari bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqining eng yuqori ko‘rsatkichi quruqlikdagi va quvur transporti faoliyatida (5 205,0 ming.so‘m)da, eng past ko‘rsatkich esa pochta va kuryerlik faoliyati (2 222,8 ming.so‘m)da kuzatildi.

Hududlar kesimida

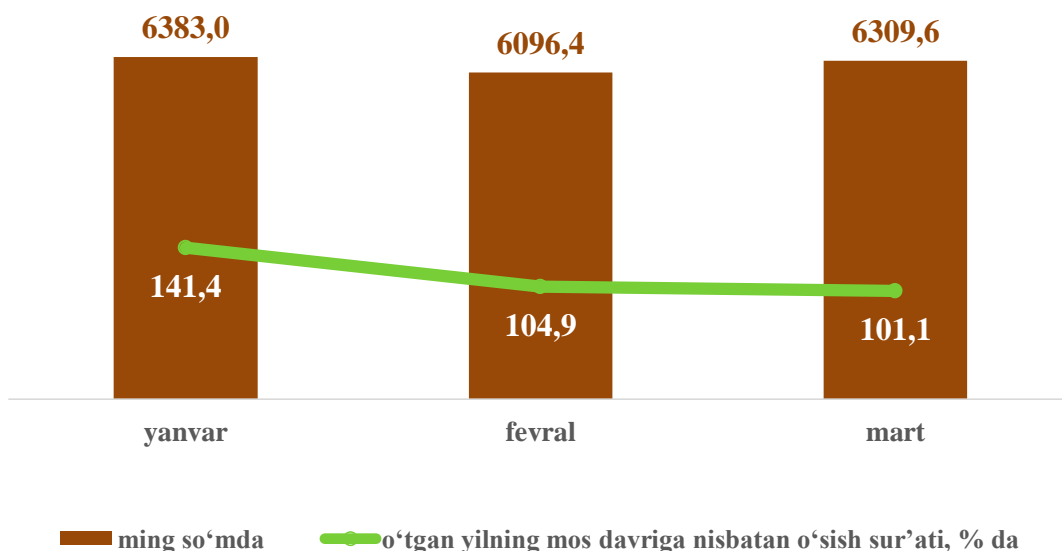

O‘rtacha oylik ish haqining yillar kesimidagi dinamikasi, ming so‘m

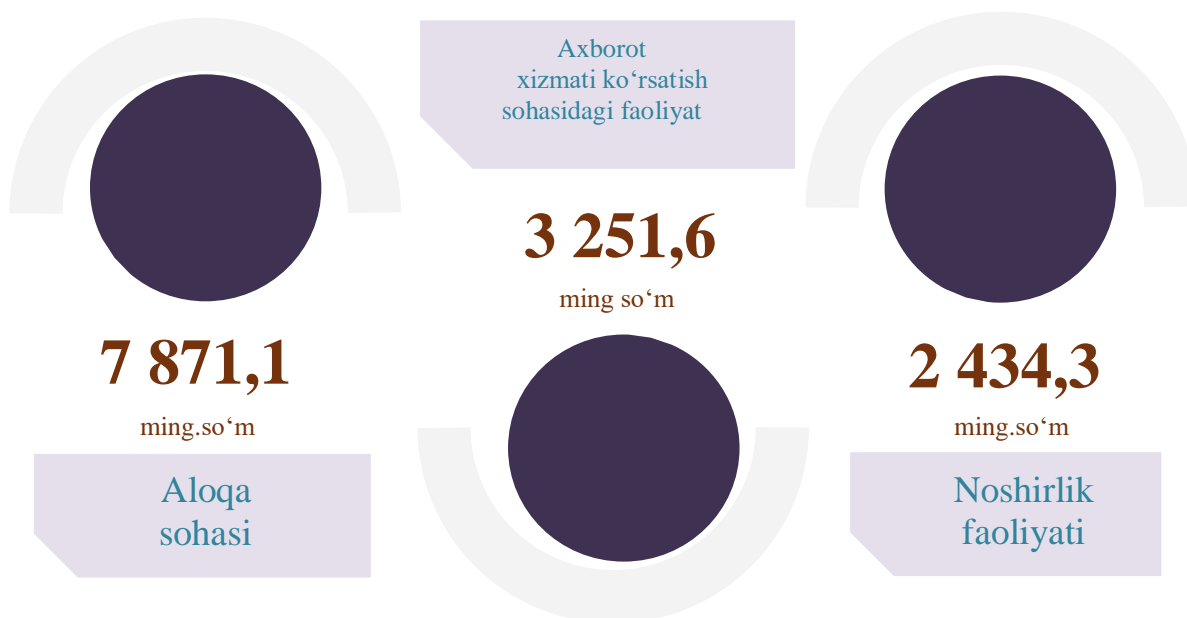

Tashish va saqlash iqtisodiy faoliyat turi bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqining eng yuqori ko‘rsatkichi Qo‘ng‘irot tumani (6 447,5 ming so‘m)da kuzatildi. Shuningdek, yuqori o‘sish sur‘ati Qo‘ng‘irot tumanida (114,1%) va Nukus shahrida (102,5 %) qayd etildi.

Axborot va aloqa sohasida o‘rtacha oylik ish haqi

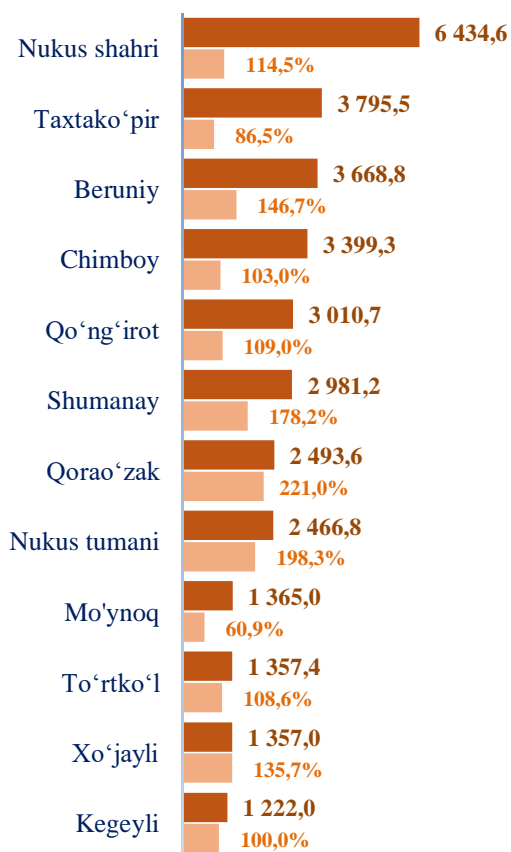
Axborot va aloqa sohasining asosiy tarmoqlari bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqi

Axborot va aloqa sohasining asosiy tarmoqlari bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqining eng yuqori ko‘rsatkichi aloqa sohasi (7 871,1 ming.so‘m)da, eng past ko‘rsatkich esa noshirlik faoliyati (2 434,3 ming.so‘m)da kuzatildi.

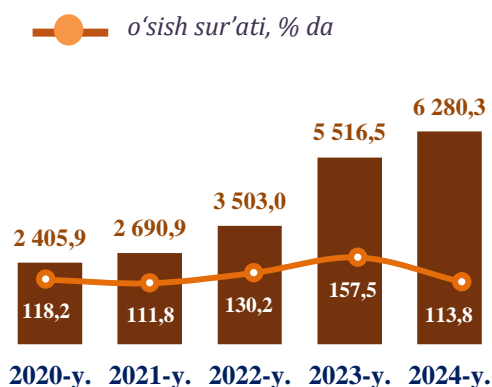

Hududlar kesimida

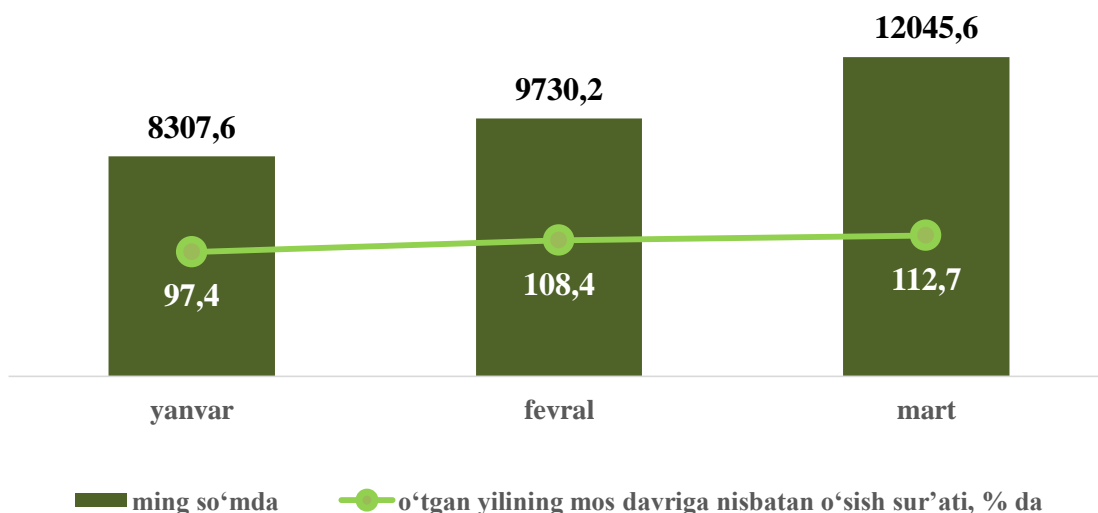
● ming so‘m   ● o‘shish sur‘ati

O‘rtacha oylik ish haqining
yillar kesimidagi dinamikasi,
min.so‘m

Axborot va aloqa iqtisodiy faoliyat turi bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqining eng yuqori ko‘rsatkichi Nukus shahri (6 434,6 ming so‘m) da kuzatildi. Shuningdek, yuqori o‘shish sur‘ati Qorao‘zak tumani (2,2 barobarga), Nukus tumanida (198,3 %) hamda Shumanay (178,2 %) tumanlarida qayd etildi.

Bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik sohasida
o‘rtacha oylik ish haqi

Bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik faoliyatining asosiy tarmoqlari bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqi

8 009,8 ming so‘m

Majburiy ijtimoiy sug‘urtalashdan tashqari, qayta sug‘urtalash va nafaqa jamg‘armalari faoliyati

10 089,7 ming so‘m

Sug‘urtalash va nafaqa ta‘minotidan tashqari moliyaviy xizmatlar

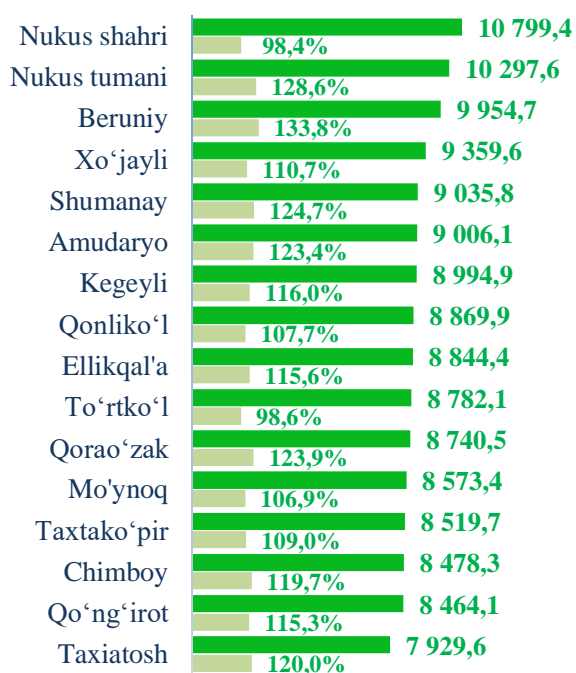

4 955,7 ming so‘m

Moliyaviy xizmatlar ko‘rsatish va sug‘urtalash bo‘yicha yordamchi faoliyat

Bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik faoliyati iqtisodiy faoliyat turi bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqining eng yuqori ko‘rsatkichi sug‘urtalash va nafaqa ta‘minotidan tashqari moliyaviy xizmatlar (10 089,7 ming so‘m)da eng past ko‘rsatkichi esa moliyaviy xizmatlar ko‘rsatish va sug‘urtalash bo‘yicha yordamchi faoliyati (4 955,7 ming so‘m) da kuzatildi.

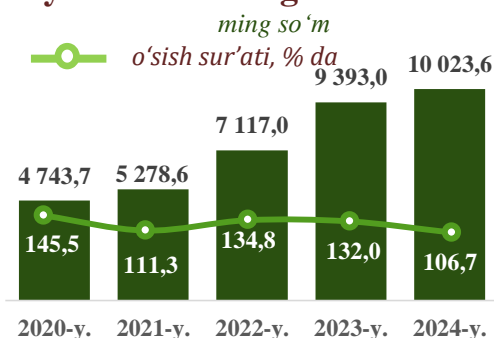
Hududlar kesimida

● ming so‘m

● o‘rta oylik ish haqi o‘zgarishi (%)

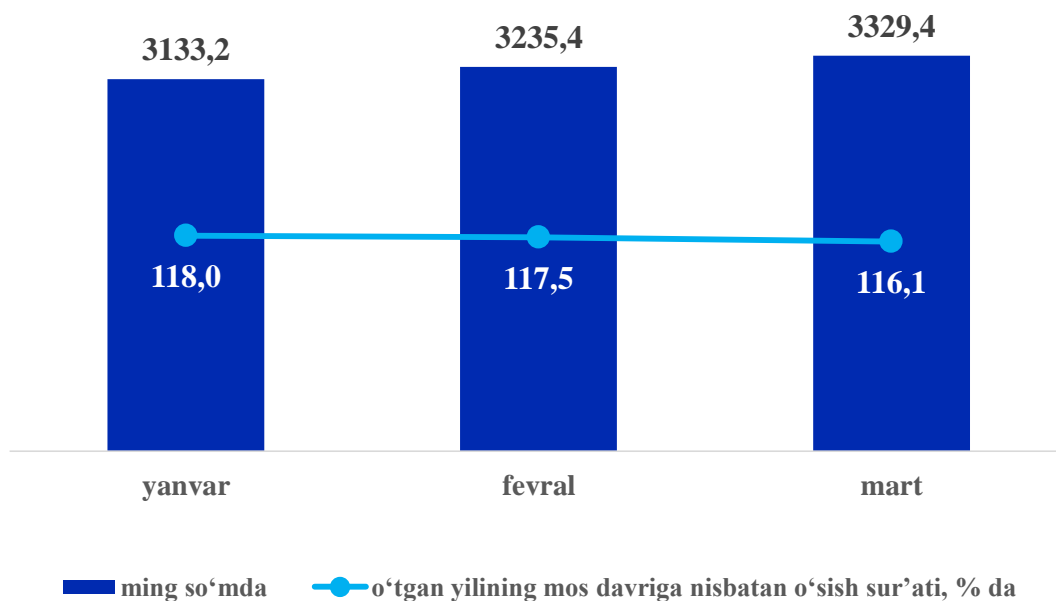
O‘rtacha oylik ish haqining yillar kesimidagi dinamikasi,

Bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik faoliyati iqtisodiy faoliyat turi bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqining eng yuqori ko‘rsatkichi Nukus shahri (10 799,4 ming so‘m) da kuzatildi. Shuningdek, yuqori o‘rta oylik ish haqi o‘zgarishi Beruniy (133,8%), Nukus (128,6%) hamda Shumanay (124,7%) tumanlarida qayd etildi.

O‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi

Ta'lim sohasida o'rtacha oylik ish haqi

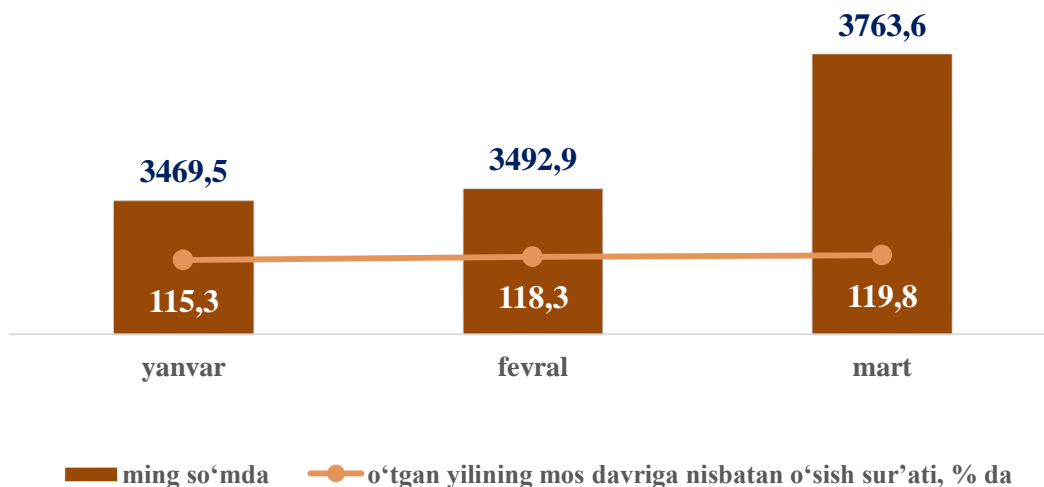
Ta'lim sohasining asosiy tarmoqlari bo'yicha o'rtacha oylik ish haqi

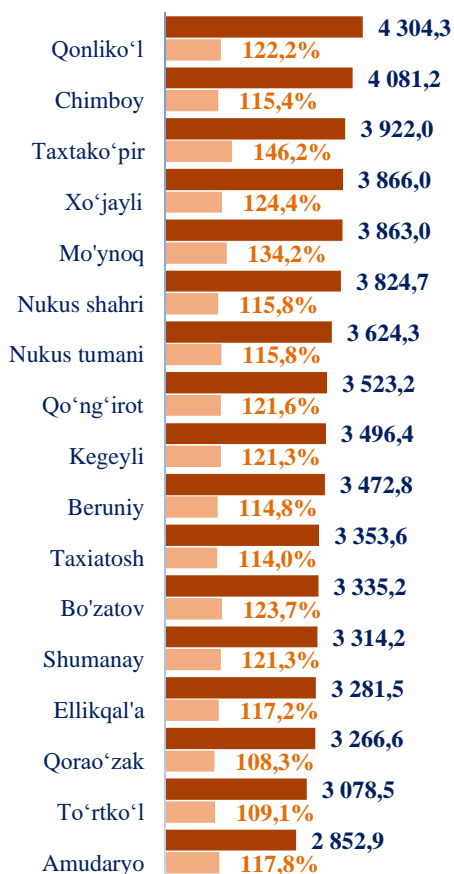
Ta'lim sohasining asosiy tarmoqlari bo'yicha o'rtacha oylik ish haqining eng yuqori ko'rsatkichi oliy ta'lim (6 434,8 ming.so‘m) da, eng past ko'rsatkich esa maktabgacha ta'lim (1 900,5 ming.so‘m) da kuzatildi.

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish sohasida o‘rtacha oylik ish haqi

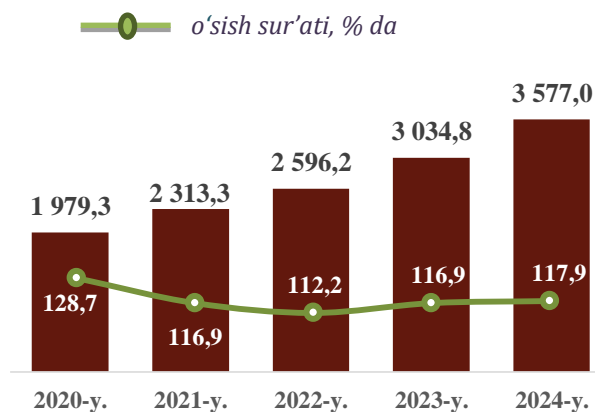

Hududlar kesimida

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish sohasining faoliyati turi bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqining eng yuqori ko‘rsatkichi Qonliko‘l tumani (4 304,3 ming so‘m), Chimboy tumani (4 081,2 ming so‘m), Taxtako‘pir (3 922,0 ming so‘m) hamda Xo‘jayli (3 866,0 ming so‘m) tumanlarida kuzatildi. Shuningdek, yuqori o‘shish sur‘ati Taxtako‘pir (146,2 %), Mo‘ynoq (134,2 %) hamda Xo‘jayli tumanlarida (124,4 %) tumanlarida qayd etildi.

O‘rtacha oylik ish haqining yillar kesimidagi dinamikasi, ming. so‘m

■ ming so‘m   ● o‘shish sur‘ati

STATISTIK KO‘RSATKICHLARGA IZOHLAR

Nominal hisoblangan ish haqi – ma’lum bir davr (soat, oy, yil) mobaynida xodim tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot (bajarilgan ish yoki ko‘rsatilgan xizmat) evaziga ish beruvchilar tomonidan, amaldagi qonun hujjatlariga asoslangan holda soliq va boshqa to‘lovlarni o‘z ichiga oluvchi yollanma xodimning mehnatiga haq to‘lash tarzida jismoniy shaxsga pul shaklida hisoblangan daromadlardan iborat.

O‘rtacha ish haqini hisoblash uchun qabul qilinadigan xodimlar soni – homiladorlik va tug‘ish bo‘yicha ta’tilda bo‘lgan, bevosita tug‘ruqxonaning o‘zidan yangi tug‘ilgan chaqaloqni farzandlikka olish munosabati bilan ta’tilda bo‘lgan, hamda bolani uning qonun hujjatlariga muvofiq ma’lum bir yoshga to‘lguniga qadar parvarish qilish bo‘yicha ta’tilda bo‘lgan ayollar; ta’lim muassasalarida o‘qiyotgan va ish haqi saqlanmagan holda qo‘shimcha mehnat ta’tilida bo‘lganlar, shuningdek, ta’lim muassasalariga kirish imtihonlarini topshirish uchun ish haqi saqlanmagan holda ta’tilda bo‘lgan xodimlarni inobatga olmagan holda, mehnat daftarchalari mavjud bo‘lgan va ish haqi hisoblangan xodimlarning o‘rtacha sonini ifodalaydi.

Ish vaqti- korxonada yoki muassasada muayyan ishni bajarish uchun qonuniy berilgan muddat ish kuni va ish haftasi bilan belgilanadi. Ish vaqti davomida ishlanmagan vaqt (nima sababdan sodir bo‘lgani dan qat’iy nazar) bekor turish vaqti deyiladi.

Ish haqi- joriy davrda ish beruvchi tomonidan yollangan xodimga bajargan ishlari uchun berilgan pul yoki natura usulidagi to‘lovlar bo‘lib, ular hisoblangan summalar yig‘indisidan tashkil topadi va ikki qismga bo‘linadi: ish haqi va ijtimoiy sug‘urtaga ajratmalar.

Ish haqiga ta’sir ko‘rsatuvchi omillar- Bozor iqtisodiyoti sharoitida ish haqi hajmiga bir qator bozor omillari va bozordan tashqari omillar ta’sir ko‘rsatadi, buning natijasida mehnatga haq to‘lashning muayyan darajasi vujudga keladi. Bular tovarlar va xizmatlar bozorida talab va taklif o‘zgarishlari, mehnatga bo‘lgan talab, narxining o‘zgaruvchanligi, iste’mol tovarlari va xizmatlar narxi o‘zgarishi va boshqalar kiradi.